

Més pobles reclamaran a l'Estat els diners espoliats

Sant Julià de Ramis acull una reunió de municipis gironins, els quals tenen documents que acrediten les sumes requisades pel règim franquista a cada població

Volen anar a l'una i intentar recuperar els diners confiscats

“La pèrdua adquisitiva va fer molt de mal als veïns i veïnes”

L'articulació d'un front comú dels pobles afectats per l'espoli de la moneda republicana que va ser confiscada pel franquisme va agafant forma. Ahir, a l'ajuntament de Sant Julià de Ramis s'hi va celebrar una trobada a la qual van assistir representants de diversos municipis de les comarques gironines que tenen un denominador comú: disposen de documentació que acredita les sumes econòmiques que van ser requisades a la seva població pel règim. Aquesta reunió va ser convocada des de Sant Julià, que és la primera localitat que ha interposat la reclamació patrimonial contra l'Estat, en la qual se sol·licita el retorn dels diners que van ser decomissats als veïns i al consistori l'any 1939. Segons l'alcalde, Marc Puigtió, l'objectiu de l'esdeveniment va ser oferir informació a la resta de municipis per tal que emprenguin els mateixos passos i s'estenguin les reclamacions. I, en el supòsit que aquestes arribin a bon port, Puigtió va subratllar que suposarà “un autèntic acte de justícia per restituir la memòria històrica”.

En la reunió es va constatar, de fet, que hi ha altres pobles de la demarcació molt convençuts i interessats també a interposar la reclamació. Des de Sant Julià, el procés s'ha tirat endavant mitjançant el bufet d'advocats gironí Delso-Quintana, així com gràcies a la col·laboració i a la tasca prèvia de documentació feta per l'historiador Narcís Castells.

A la trobada hi va ser present l'alcalde de Camós, Josep Jordi; el de Vilajuïga, Xavier Llorente; un regidor de Bordils, Xavier Jou; Judith Cobeña, en representació de l'Ajuntament de Bellcaire d'Empordà; l'alcalde i una regidora de Sant Miquel de Fluvià, Àngel Posas i Mar Aymerich, i dos veïns de Palafrugell a títol particular. En el cas de Camós, consten tres rebuts que demostren que es van haver d'entregar al Banc d'Espanya 1.306.201 pessetes, que pertanyien a 143 veïns. L'alcalde va indicar que espera que el procés de reclamació d'aquests diners “pugui arribar lluny” per “respecte a la gent que va ser espoliada”, la qual “mereix que els parem atenció”.

“Val la pena intentar-ho”

Entre els municipis que també tenen la voluntat d'emprendre accions hi ha el de Porqueres. El seu alcalde, Francesc Castañer, pensa que un dels primers passos és “unificar criteris i establir una estratègia col·lectiva”. “L'objectiu és la coordinació. En funció de la tipologia de cada cas, s'ha de mirar si és possible que hi hagi poblacions que ens puguem agrupar i presentar la reclamació de manera conjunta, ja que seria una opció que podria ser beneficiosa per repartir la despesa que suposa.”

El consistori de Vilajuïga, així mateix, té la intenció de formular la reclamació (al municipi, la xifra dels diners republicans espoliats va ser, en el seu conjunt, d'1.246.799 pessetes). L'alcalde, Xavier Llorente, va ressaltar que un dels primers objectius és conèixer quines vies poden seguir per iniciar els tràmits legals per mirar de recuperar l'import. Per Llorente, és important intentar-ho, sobretot per dos motius: “Avui dia encara no està

solucionat el rescabament del dany econòmic que va causar el govern franquista il·legítim. I, alhora, la reparació moral també és una assignatura pendent. La transició no acabarà mentre no se solucionin els temes relacionats amb la recuperació de la memòria històrica.”

En la mateixa línia, l'alcalde de la Selva de Mar, Joan Maria Roig, va comentar fa uns dies a Castells que des de l'Ajuntament estan interessats a iniciar la reclamació. “Segurament serà un procés difícil i llarg, però, si més no, val la pena intentar-ho. Tal com ha pogut documentar Castells, al poble es van haver d'entregar, en total, 338.039 pessetes. En aquella època eren molts diners. Aquesta pèrdua adquisitiva va fer molt de mal a la gent. A casa, sempre he sentit a dir que ens van passar el rasclat.” Com Roig, hi ha altres alcaldes i alcaldesses que no van poder anar a la trobada, però que han sol·licitat informació a Sant Julià i han demanat reunir-se amb Castells i amb l'advocat Antoni Quintana.

A fons perdut

L'agost del 1938, el règim franquista va decretar que els diners emesos per la República a partir del cop d'estat del 18 de juliol del 36 eren il·legals. En les poblacions on no hi havia oficina bancària o no els quedava propera, van ser els ajuntaments els encarregats de recollir els diners. A les comarques gironines, per ordre del governador civil Antonio Francisco de Correa Véglison, entre l'abril i el juliol del 39 els consistoris van haver d'entregar-los al Banc d'Espanya a fons perdut, sense compensació. Entre els 32 municipis de la demarcació on hi ha constància d'aquest greuge, es van lliurar un total de 45 milions de pessetes de l'època, que ara equivaldrien a 625,5 milions d'euros. Alguns pobles van perdre sumes molt destacades, com ara Sant Hilari Sacalm i Vilademuls. Al primer, van ser 4.072.915 pessetes. I a Vilademuls encara va ser superior: 4.425.895,50 pessetes. L'alcalde d'aquest poble del Pla de l'Estany, Àlex Terés, especifica que es va reunir abans de l'estiu amb Castells i Quintana: “Volem formular la reclamació; estem mirant-ho amb detall i intentem trobar encara més documentació. L'Estat espanyol sempre ha tractat molt malament el tema de la memòria històrica i, lamentablement, la història l'escriuen els vencedors.”

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 10-10-2019, Pàgina 22

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/1678335-mes-pobles-reclamaran-a-l-estat-els-diners-espoliats.html>